

Tisková zpráva

Míra naléhavosti různých oblastí veřejného života – listopad 2025

- ⊙ Nejnaléhavějším problémem je podle českých občanů korupce, kdy 57 % dotázaných její řešení považuje za velmi naléhavé. Následuje stav veřejných financí (55 %), kde veřejnost reflektuje deficit státního rozpočtu. Třetí v pořadí je oblast zdravotnictví se 47 % odpovědí „velmi naléhavé“.
- ⊙ Nejméně naléhavá je situace v oblasti nabídky zboží a služeb (9 % odpovědí velmi naléhavé) a především v kultuře (7 %). Třetí od konce je dopravní obslužnost (18 %).
- ⊙ Je zjevné, že za vyšší naléhavosti u řady položek stojí obavy veřejnosti spojené s vývojem ekonomické, politické a bezpečnostní situace ČR.
- ⊙ V průměru dotázaní uváděli kolem 10 položek (z 30), kterými je třeba se naléhavě zabývat.
- ⊙ Faktorová analýza odhalila 6 nezávislých faktorů, které ukázaly na propojenost zkoumaných oblastí. První z faktorů, který zahrnoval oblasti spojené s každodenními starostmi, byl výrazně podmíněn pohlavím, vzděláním a celkovým hodnocením ekonomické situace.

Zpracoval:

Milan Tuček

Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR

Tel.: 210 310 593, email: milan.tucek@soc.cas.cz

Do svého šetření probíhajícího na přelomu října a listopadu Centrum pro výzkum veřejného mínění SOÚ AV ČR zařadilo otázku, v níž obyvatelé ČR hodnotili, jak moc je naléhavé zabývat se vybranými oblastmi veřejného života¹. Výsledky ukazuje graf 1.

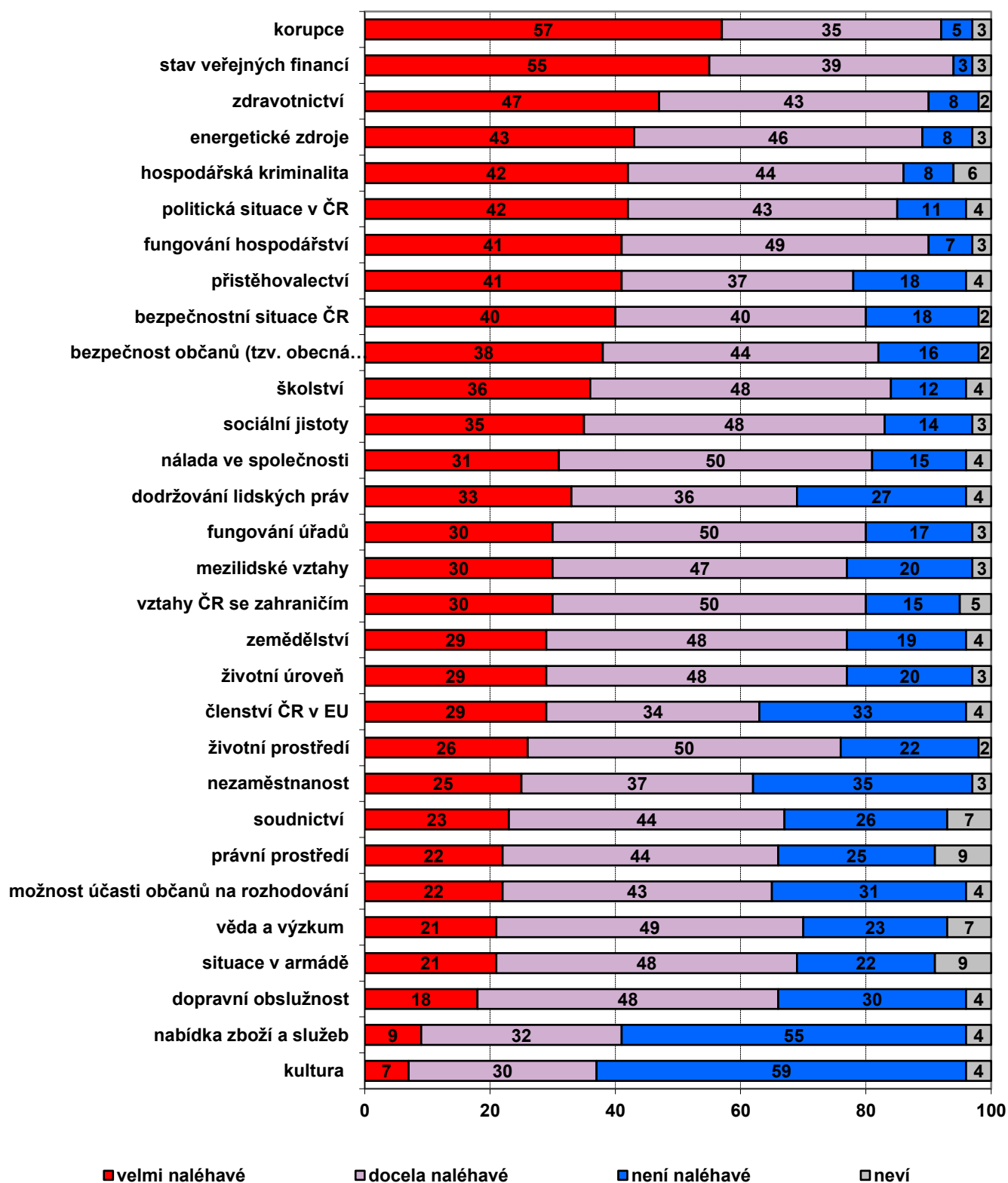
Nejpalčivějšími problémy je „korupce“ (57 % odpovědí „velmi naléhavé“), následuje „stav veřejných financí“ (55 %). Na třetím místě s odstupem 7 procentních bodů je zdravotnictví (47 %). Na dalších místech s minimálními odstupy a vnímanou velkou naléhavostí na úrovni dvou pětin a vyšší jsou naléhavost energetické oblasti „zdroje, výroba a distribuce energie“ (43 %), „politická situace v ČR“ (42 %), „fungování hospodářství“ (41 %), „přistěhovalectví“ (41 %) a bezpečnostní situace ČR (40 %).

Na opačné straně pomyslného žebříčku oblastí s méně než 10 procentní „velkou naléhavostí“ stojí „nabídka zboží a služeb“ (9 %) a na posledním místě je situace v kultuře (7 %). Třetí od konce je dopravní obslužnost s 18 % odpovědí „velmi naléhavé“.

Za pozornost stojí položky, kde je míra naléhavosti vyrovnaná, tzn. že zhruba třetina dotázaných považuje situaci za velmi naléhavou, třetina za docela naléhavou a třetina uvádí, že není vůbec naléhavá. Jde o dodržování lidských práv, členství ČR v Evropské unii a nezaměstnanost. Do hodnocení míry naléhavosti, s jakou bychom se měli zabývat nezaměstnaností, se promítá jednak míra nezaměstnanosti v jednotlivých regionech, jednak míra ohrožení nezaměstnaností určitých profesí. Rozdílný názor na naléhavost členství v EU odpovídá určité polarizaci společnosti, která je patrná i na politické scéně, členství v EU bylo i jedním z témat nedávných voleb do sněmovny.

¹ Znění otázky: „Jak moc je podle Vás naléhavé zabývat se letos v České republice následujícími oblastmi: a) životní prostředí, b) zdravotnictví, c) vztahy ČR se zahraničím, d) školství, e) fungování hospodářství, f) bezpečnost občanů, tzv. obecná kriminalita, g) kultura, h) situace v armádě, i) fungování úřadů, j) sociální jistoty, k) nezaměstnanost, l) soudnictví, m) přistěhovalectví, n) korupce, o) hospodářská kriminalita, p) zemědělství, q) politická situace v ČR, r) možnost účasti občanů na rozhodování o veřejných záležitostech, s) životní úroveň, t) věda a výzkum, u) členství ČR v EU, v) dopravní obslužnost, w) nabídka zboží a služeb, x) dodržování lidských práv, y) právní prostředí, z) celková nálada ve společnosti, aa) mezilidské vztahy, ab) stav veřejných financí, ac) bezpečnostní situace ČR, např. riziko války, teroristického útoku, ad) zdroje, výroba a distribuce energie. Možnosti odpovědí: „není to naléhavé“, „je to docela naléhavé“, „je to velmi naléhavé“ a „nevím“.

Graf 1: Naléhavost zabývání se vybranými oblastmi (v %)

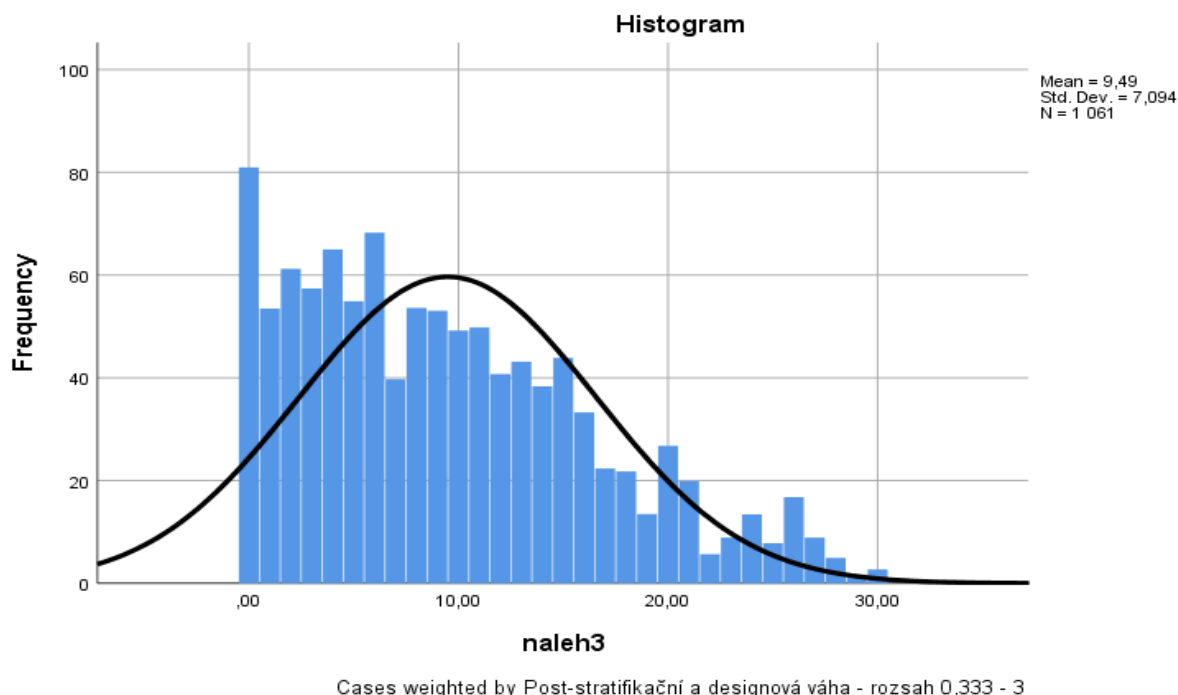

Pozn.: Položky řazeny sestupně podle dosaženého skóre odpovědi „velmi naléhavé“.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost, 24.10. – 5.11. 2025, 1061 respondentů starších 15 let, online dotazování (CAWI) + osobní dotazování (CAPI).

Pro další analýzy jsme jednak vytvořili jednoduchý index, který sečetl všechny položky, ve kterých respondent uvedl odpověď „velmi naléhavé“ (viz následující graf 2), jednak provedli faktorovou analýzu (viz dále).

Graf 2: V kolika oblastech jde o velmi naléhavou potřebu se jimi zabývat.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost, 24.10. – 5.11. 2025, 1061 respondentů starších 15 let, online dotazování (CAWI) + osobní dotazování (CAPI).

V průměru dotázaní uváděli přibližně 9 až 10 oblastí, kterými je třeba se naléhavě zabývat, což je třetina z celkového počtu. Necelých 10 % dotázaných neuvedlo žádnou oblast, pouze jednotky respondentů uváděly více než 25 oblastí ze 30 zkoumaných. Rozložení indexu není symetrické kolem průměru, výrazně více jsou zastoupeny nižší počty (0-5 položek) uvedených oblastí. To ukazuje na to, že veřejnost rozlišuje míru naléhavosti jednotlivých oblastí a že se shodne jen na několika z nich, které vnímá jako prioritní (nadpoloviční většina byla zjištěna jen o dvou oblastí – viz předchozí graf). Ve většině položek (2/3) se pohybuje odpověď „vysoce naléhavé“ mezi 20 a 40 %.

Jednoduché porovnání průměrných hodnot indexu ukázalo, že muži označili za „velmi naléhavé“ statisticky významně méně položek (8,6) oproti ženám (10,3), lidé se základním vzděláním a vyučením uvedli statisticky více položek (průměr 10,5) oproti lidem s maturitou či vysokou školou (8,8 resp. 8,3) a že s vyšším věkem roste průměrný počet uvedených položek (65+ průměr 11,2, 20-29 let průměr 8,3). Ti, kteří hodnotili ekonomickou situaci jako velmi dobrou (39 respondentů), uváděli průměrně 6,5 oblastí, ti, kteří ji hodnotili jako velmi špatnou (42 respondentů), uváděli průměrně 17 oblastí jako velmi naléhavých. Ti, kteří se velmi zajímají o politiku, uvedli průměrně 11,5 oblastí, ti, kteří se vůbec nezajímají, 9,2. Výrazný rozdíl byl i mezi těmi, kteří jsou spokojeni se životem (průměr 8 oblastí), a těmi, kteří jsou spíše a velmi nespokojeni (13 oblastí). V daném výzkumu nebyla dotazována důvěra k vládě, pouze důvěra k prezidentovi. Ti, kteří rozhodně důvěřovali prezidentovi, uvedli v průměru 8 položek s vysokou naléhavostí, ti, kteří rozhodně nedůvěřovali, 14,5 položek.

Faktorová analýza odhalila šest faktorů (vzájemně nezávislých), které vyčerpávají 57 % variance všech odpovědí v dané baterii položek. Vzhledem k pouze trojbodové škále odpovědí je užití faktorové analýzy mírně problematické, ale možné. Výsledné zjištění dokládá, že faktorová řešení smysluplně propojuje převážnou část dotazovaných položek do následujících faktorů:

1. Přistěhovalectví, nezaměstnanost, životní úroveň, obecná kriminalita, rozhodování o veřejných záležitostech, sociální jistoty, dodržování práv - **každodenní starosti lidí**

2. Stav veřejných financí, fungování hospodářství, školství (3), zdravotnictví (1), výroba a distribuce energie, zemědělství (1) – **fungování klíčových oblastí státu**
3. Kultura, životní prostředí, věda a výzkum, nabídka zboží (1), dopravní obslužnost (1) – **vnějškové prostředí**
4. Korupce, kriminalita hospodářská, soudnictví (3), fungování úřadů (3), právní prostředí (3) – **právní stát**
5. Bezpečnost situace, armáda, vztahy se zahraničím, politická situace (2 6) – **národní bezpečnost**
6. Nálada ve společnosti, mezilidské vztahy – „**blbá**“ **nálada**

Některé oblasti skórovaly ve více faktorech (číslo dalšího faktoru uvádíme v závorce) a jejich vnímání je tudíž ve veřejném mínění víceznačné. Vydělené faktory mají vesměs zřetelnou interpretaci. Logická je provázanost sociálních jistot, nezaměstnanosti a životní úrovně, ke kterým se váže obava z přistěhovalectví a z obecné kriminality (1. faktor). Fungování hospodářství je svázáno se stavem veřejných financí a (následně) se školstvím a zdravotnictvím.

K hospodářství nepochybně patří problematika energií a zemědělství (2. faktor). Další faktor propojuje kulturu, vědu a výzkum a školství s životním prostředím (3. faktor). Korupce je provázaná s hospodářskou kriminalitou a ně je logicky vázáno právní prostředí, soudnictví i fungování úřadů (4. faktor). Armáda a bezpečnostní situace se vydělily do zvláštního faktoru (5. faktor) a propojily se vztahy se zahraničím a částečně s politickou situací. Zcela nepochybně k sobě patří vztahy mezi lidmi a nálada ve společnosti a (částečná) jejich spojitost s politickou situací (6. faktor). Pro další analýzy (viz tabulka 1) jsme faktory pracovní pojmenovali.

Následně jsme vytvořili tzv. faktorové skóry, což jsou konstrukty, které vypočteme z faktorových zátěží: můžeme si skór představit jako pomyslnou odpověď respondenta v daném faktoru. V následující tabulce jsou výsledky korelační analýzy faktorových skórů s identifikacemi respondentů a s hodnocením ekonomické situace a zájmem o politiku. Statisticky významné korelace jsou kolem 0,20 a vyšší.

Tabulka 1: Korelace faktorů s pohlavím, věkem, vzděláním, hodnocením ekonomické situace a zájmem o politiku (Pearsonův korelační koeficient)

	Pohlaví	Věk	Vzdělání	Ekonomická situace	Zájem o politiku
1 každodenní starosti	,30	,04	-,31	,42	,25
2 klíčové oblasti	-,08	,06	,09	,21	-,21
3 vnějškové prostředí	,11	-,19	-,02	-,11	,09
4 právní stát	,04	,33	-,10	,20	-,03
5 národní bezpečnost	,17	-,06	-,01	-,03	-,09
6 „blbá“ nálada	-,04	,04	-,07	,20	-,16

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Panel Naše společnost, 24.10. – 5.11. 2025, 1061 respondentů starších 15 let, online dotazování (CAWI) + osobní dotazování (CAPI).

Korelace dokládají, že naléhavost každodenních starostí je výrazně vyšší mezi ženami, mezi respondenty s nižším vzděláním, mezi těmi, kteří hodnotí ekonomickou situaci jako špatnou, a mezi těmi, kteří se nezajímají o politiku. U klíčových oblastí nehrají sociodemografika žádnou roli, vliv má špatné hodnocení ekonomiky a také větší zájem o politiku. Naléhavost vnějškového prostředí je asociována s věkem – nižší věk znamená vyšší naléhavost. U právního státu věk hraje obrácenou roli – vyšší věk znamená vyšší naléhavost. Naléhavost národní bezpečnosti je mírně svázaná s pohlavím – ženy jí přisuzují větší váhu. Poslední faktor pojmenovaný jako „blbá nálada“ není podmíněn sociodemografiky, ale vyšší naléhavost je spojena s negativním hodnocením ekonomické situace a vyšším zájmem o politiku.

Technické parametry výzkumu

Výzkum:	Panel Naše společnost, PNS_2510_2
Realizátor:	Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
Projekt:	Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR
Termín terénního šetření:	24.10. – 5.11. 2025
Výběr respondentů:	Vícestupňový stratifikovaný náhodný výběr
Strata:	Kraj (NUTS 3), velikost místa bydliště
Opora výběru:	Registr sčítacích obvodů a budov
Zdroj dat pro kvótní výběr:	Designové váhy zohledňují počet osob v domácnosti a kalibrační váhy zohledňující křížení velikosti místa bydliště proti NUTS2, a dále věk, vzdělání, pohlaví. Rozsah vah je omezen na 0,333 až 3
Zdroj dat pro kvótní výběr:	Český statistický úřad
Reprezentativita:	Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
Počet dotázaných:	1061 (1030 CAWI + 31 CAPI)
Metoda sběru dat:	Online dotazování CAWI + osobní dotazování CAPI
Výzkumný nástroj:	Standardizovaný dotazník
Otázky:	PO_5a až PO_5af
Kód zprávy:	po260109
Zveřejněno dne:	9. ledna 2026
Zpracoval:	Milan Tuček

Slovníček pojmů:

Popis výběru respondentů do Panelu naše společnost – Respondenti panelu jsou získáváni pomocí vícestupňového stratifikovaného výběru skupin s opakováním. Oporou výběru je Registr sčítacích obvodů a budov (RSO). Strata výběru jsou kraje ČR křížené s velikostí obce (66 strat). V rámci každého strata je primární jednotka výběru obec. Při výběru obce je zohledňován její počet obyvatel (větší obec má větší pravděpodobnost výběru) a výběr umožňuje opakování výběru obce. V rámci obce je vždy vybráno náhodně 6 adres budov opět s pravděpodobností podle počtu obyvatel budovy (s opakováním). V budově je náhodně vybrána jedna domácnost (bez opakování) a v domácnosti je náhodně vybrán jeden její člen. Tento postup společně s designovými vahami zohledňujícími počet obyvatel domácnosti a post-stratifikačními vahami zajišťuje reprezentativitu výběru vzhledem k cílové populaci.

Reprezentativní výběr je takový výběr z celé populace, z jehož vlastností se dá platně usuzovat na vlastnosti celé populace. V našem případě to tedy znamená, že respondenti jsou vybráni tak, abychom zjištěné údaje mohli zobecnit na obyvatele České republiky starší 15 let.

Vážení dat – způsob zvýšení reprezentativity souboru vzhledem k vybraným charakteristikám populace pomocí přiřazení váhy každému respondentovi. Váhy jsou vytvářeny pomocí metody iterativního proporčního vážení a pohybují se v rozsahu 0,333 až 3.

Centrum pro výzkum veřejného mínění (CVVM) je výzkumným oddělením Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Jeho historie sahá do roku 1946, kdy jako součást Ministerstva informací začal fungovat Československý ústav pro výzkum veřejného mínění. Současné Centrum vzniklo v roce 2001 převedením svého předchůdce (IVVM) z Českého statistického úřadu do Sociologického ústavu AV ČR, v.v.i.. Včlenění do vědecké instituce zaručuje kvalitní odborné zázemí a kredit pracoviště; jako součást akademického prostředí musí CVVM SOÚ AV ČR, splňovat veškeré nároky a dosahovat tak té nejvyšší odborné úrovně. Hlavní náplní práce oddělení je výzkumný projekt Naše společnost, v jehož rámci je prováděno deset šetření ročně. Jedná se o průzkum veřejného mínění na reprezentativním vzorku české populace od 15 let, kterého se vždy účastní přibližně 1000 respondentů. Omnibusová podoba dotazníku umožňuje pokrýt velkou šíři námětů, a do šetření jsou proto pravidelně řazena politická, ekonomická i další obecně společenská témata. Jsou využívány jak opakované otázky, které umožňují sledovat vývoj zkoumaných jevů, tak náměty nové, reagující na aktuální dění. Díky dlouhodobému a kontinuálnímu charakteru je tento vědecký projekt zkoumání veřejného mínění v České republice ojedinělý.
